

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו
א 1743/09 (בשא 13604/09)
גרצוולץ נ. שירותי בריאות
(בתיק גרצוולץ נ. שירותי בריאות)
ת.פתיחה: 06/07/09 סדר דין: רגיל

בבית המשפט המחוזי
בתל - אביב - יפו

עקיבא גרצוולץ ת.ז. 010129807
מרח' הגליל 19, חיפה 32241

המבקש:
(התובע)

בענין:

ע"י ב"כ עוה"ד רם דקל ו/או רונית סיטון
ו/או חגי שדה
מ"בית גיבור ספורט", דרך מנחם בגין 7, רמת גן 52681
טלפון: 03-7549999; פקס: 03-7549998

- נ ג ד -

שירותי בריאות כללית אגודה עותמאנית מס' 611/99
מרח' ארלוזורוב 101, תל אביב 62098

המשיבה:
(הנתבעת)

בקשה לאישור תובענה כייצוגית

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת כדלקמן :

א. לאשר את התובענה המצורפת לבקשה זו כתובענה ייצוגית, מכוח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "החוק").

ב. להגדיר את הקבוצה שבשמה הוגשה התובענה כדלקמן (להלן - "הקבוצה המיוצגת" או "התובעים") כדלקמן :

לקוחות המשיבה (ו/או החברים בה ו/או מבוטחיה), אשר רכשו בבתי המרקחת שלה ו/או בבתי המרקחת של מי מטעמה, תרופות המשווקות ע"י המשיבה, ב-7 השנים שקדמו למועד הגשת התביעה, בכמות העולה ו/או פחותה מהכמות המצויה באריזה סטנדרטית של אותה תרופה, ושילמו עבורה סכום דמי השתתפות שאינו פרופורציונלי לדמי ההשתתפות המשולמים בעת רכישת אריזה שלמה של התרופה.

ג. להורות למשיבה לפצות את המבקש וכן כל תובע הנמנה על הקבוצה המיוצגת, בסכום ההפרש בין דמי ההשתתפות ששילמו בפועל בעת רכישת התרופה לבין הסכום הפרופורציונלי של דמי ההשתתפות העצמית, שהיה עליהם לשלם בגין מנת התרופה החלקית אותה רכשו כאמור, כל זאת ביחס ל-7 השנים אשר קדמו למועד הגשת התביעה.

ד. ליתן צו, המורה למשיבה לקיים את הוראות החוזר, שתוכנו יפורט להלן, בנושא חלקיות מנה בתרופות, שפירסם סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים ושב"ן במשרד הבריאות ביום 18/11/07.

ה. להורות כי ההחלטה בבקשה זו ונוסחה יפורסמו בדרך שיקבע בית המשפט הנכבד כדי להביאה לידיעת הציבור, וכן ליתן הוראות נוספות כפי שימצא לנכון בדבר אופן הפרסום כאמור, ולקבוע כי המשיבה תישא בהוצאות הפרסום.

ו. לקבוע את שכר טרחתם של עורכי הדין המייצגים את המבקש בתובענה הייצוגית בשיעור הולם בתוספת מע"מ כדין, עבור הטיפול בתובענה וכן שיפוי בגין הוצאותיהם בעין.

ז. לקבוע כי המשיבה תשלם גם תגמול מיוחד למבקש, אשר טרח בהגשת התובענה ובהוכחתה, כפי שיקבע בית המשפט הנכבד בשיעור הולם מתוך או בנוסף לסכום ו/או שווי הסעד שיפסק, לאחר ניכוי ההוצאות ושכר טרחת עורך דין.

ח. ליתן הוראות נוספות בדבר הדין בתובענה כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנכון.

ט. כן יתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבה בהוצאות בקשה זו ובשכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין בגינה.

רקע

1. המבקש הינו חבר במשיבה ותושב העיר חיפה.
2. המשיבה הינה אגודה עותומנית ללא מטרות רווח, הפועלת מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן-"החוק") ומטרתה ליתן שירותי בריאות לחבריה ולילדיהם הקטינים הרשומים בה.
3. ענינה של התובענה בתיק זה הוא בטענת המבקש, לפיה הוא חויב לשלם דמי השתתפות עצמית ביתר, בגין רכישת תרופות בבתי המרקחת של המשיבה ו/או בבתי מרקחת שהיו שלוחיה, במועדים הרלוונטיים לכתב התביעה.
4. המסגרת החוקית לקביעת שיעור ההשתתפות העצמית ברכישת תרופות אצל המשיבה, מוסדרת בסעיפים 8(ז1), 8(ח), 8(א1) ו-8(א2) לחוק.
5. סעיפים 8(ז1) ו-8(ח) לחוק קובעים כי:

"שר הבריאות יפרסם בצו את רשימת התרופות הכלולות בסל שירותי הבריאות ואת גובה תשלום החבר בעדן בהתאם לרשימת התרופות והתשלומים שהיו נהוגים בקופת החולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל ביום הקובע...התשלומים עבור שירותי בריאות ותרופות הכלולים בסל שירותי הבריאות או בסל השירותים והתשלומים של הקופה, יעודכנו ב-1 באפריל של כל שנה בשיעור עליית מדד יוקר הבריאות בשנה הקודמת; המנהל יפרסם ברשומות הודעה על התשלומים כפי שעודכנו כאמור" (ההדגשות שלנו).

6. סעיפים 8(א1) ו-8(א2) לחוק קובעים כי:

"קופת חולים רשאית להציע: (א) הוספה לסל שירותי הבריאות שבתוספת השניה ובצו לפי סעיף קטן (ז) (להלן - התוספת והצו); (ב) גריעה של הוספה שנוספה כאמור בפסקת משנה (א); (ג) תשלומים שיחולו על החברים בקופת חולים עבור הסל שבתוספת ובצו, השונים מהתשלומים שבתוספת ובצו, וכן תשלומים עבור שירותים שהוספו כאמור בפסקת משנה (א)...שינוי כאמור בסעיף קטן (א1), טעון אישור שר הבריאות; שר הבריאות רשאי להתנגד לשינוי, אם יש בו כדי לפגוע בבריאות הציבור או אם הוא אינו עומד בעקרונות המפורטים בסעיף קטן (א1); כל החלטה על שינוי בתשלומי החברים בקופת חולים, לפי סעיף

קטן (1א), טעונה גם אישור של ועדת הכספים של הכנסת... (ההדגשות שלנו).

7. מכוח סעיף 8(1א)1) האמור הגישה המשיבה לאישור שר הבריאות וועדת הכספים של הכנסת תוכנית גבייה בגין תרופות מלקוחותיה, וזו, למיטב ידיעת המבקש - אושרה.

8. תוכנית הגבייה שאושרה למשיבה ע"י ועדת הכספים של הכנסת ושר הבריאות הינה כדלקמן:

"ברכישת תרופות שנכנסו לסל התרופות עד אוגוסט 1998 גביית דמי ההשתתפות נעשית בשיטת המנות. המחיר למנת תרופה הוא 11 ₪. ברכישת תרופות שנכנסו לסל לאחר 11 באוגוסט 1998 (למעט שש תרופות) דמי ההשתתפות הנגבים הם בשיעור 10% מהמחיר המרבי לצרכן של אותה אריזה, או 11 ₪ - הסכום הגבוה יותר."

9. בהתאם לסעיף 8(ח) לחוק - משרד הבריאות מעדכן את התשלום המרבי שקופות-החולים רשאיות לגבות עבור שירותי בריאות ותרופות אשר אושרו על-ידי ועדת הכספים של הכנסת מיום 1 באפריל 2007 ואילך; תשלום זה נקבע בהתאם למדד יוקר הבריאות.

10. בתכנית זו לא נקבע מהו סכום ההשתתפות העצמית שעל המבקש, כמו גם יתר לקוחות המשיבה, לשלם בגין רכישת תרופה בכמות שונה מזו המסופקת באריזה סטנדרטית של התרופה, הנמכרת בבתי המרקחת של המשיבה ו/או בבתי מרקחת של מי מטעמה - כלומר, כמות הפחותה או העולה על זו המצויה באריזה סטנדרטית של התרופה. ונבהיר - ההתייחסות למונח "תרופה" הוא באריזתו הסטנדרטית הכוללת כמות כפי שמיוצרת על ידי היצרן.

11. לטענת המבקש, המעוגנת בהגיונם של דברים, עליו לשלם למשיבה בגין כמות הפחותה או העולה על זו המצויה באריזה סטנדרטית - דמי השתתפות עצמית פרופורציונליים לאלה הנגבים בגין כמות המסופקת במסגרת אריזה סטנדרטית של התרופה.

12. מבדיקה שערך המבקש ברשימת התרופות שרכש מהמשיבה בין השנים 2002-2009 (רשימה שנמסרה למבקש ע"י המשיבה ושאינן המבקש יודע בודאות אם היא מלאה) עולה כי כאשר רכש, בהתאם למרשם שהנפיק לו רופאו, תרופה בכמות הפחותה או העולה על כמות התרופה המסופקת במסגרת אריזה סטנדרטית שלה, הנמכרת בבתי המרקחת של המשיבה ו/או בבתי המרקחת של מי מטעמה - שילם המבקש בעבור אותה תרופה סכום הגבוה מדמי ההשתתפות העצמית הפרופורציונליים אותם היה עליו לשלם למשיבה.

מצ"ב ומסומן בנספח א' העתק רשימת פרטי התרופות שרכש המבקש מהמשיבה בשנים 2002-2009.

13. ביום 14/7/08 פנה המבקש למשיבה והלין על כך ש:

"שנים רבות נוהגת קופ"ח לגבות מחיר למנת תרופה נכון להיום 12 ₪. במידה ובידי מרשם המדבר על חלקיות מנה המחיר הוא גם 12 ₪. לדוגמא: קופסת כדורים בת 50 כדור לפי מרשם = 12 ₪ אולם במידה והרופא רושם רק 30 כדור אני משלם גם 12 ₪ ובידי קופ"ח נשארים 20 כדורים ששילמתי עלותם ונמכרים שוב לחבר נוסף. לעניות דעתי חבר קופה צריך לשלם עבור מה שמקבל בפועל לעומת שיטת קופ"ח המכניסה כספים בצורה לא הוגנת" (ההדגשות שלנו).

העתק מכתב המבקש למשיבה מצ"ב ומסומן כנספח ב' לבקשה.

14. ביום 10/9/08 השיבה המשיבה למכתב המבקש ובו ציינה כי:

"לכל תרופה מוגדרת הכמות שהינה במלואה או בחלקה מנה אחת. לדוגמא: כאשר המנה הינה 10 כדורים ולקוח נרשמו 15 כדורים הוא יחוייב בתשלום שתי מנות (24 ₪) בדיוק כפי שהיה מחוייב לו נרשמו לו 20 כדורים. נדגיש כי תשלום ההשתתפות עבור התרופות הנו למעשה אגרה, וברוב המקרים מייצג רק חלק מהעלות של התרופות כך שיש הגיון בכך שהשינוי יהיה במדרגות ולא באופן ישיר. הנהלת הכללית פנתה למשרד הבריאות לפני זמן רב, בבקשה לשנות שיטת הגביה ולעבור לשיטה של הקופות האחרות, על מנת להגיע לשיטת גביה אחידה" (ההדגשות שלנו)

העתק מכתב התשובה ששלחה המשיבה למבקש מצ"ב ומסומן כנספח ג' לבקשה.

15. ביום 18/11/07 פירסם סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים וש"ן במשרד הבריאות חוזר בנושא חלקיות מנה בתרופות, התומך גם הוא בטענת המבקש בדבר גביית היתר של המשיבה בגין תרופות המסופקות בכמות שונה מהמנה הכלולה באריזות הסטנדרטיות שלהן.

מפאת חשיבות הענין יצוטט להלן קטע ממנו:

"...לעיתים נוצר צורך לספק למטופל תכשיר בכמות שונה מזאת שכלולה באריזות הרשומות. במקרה כזה, המחיר המירבי לצרכן מותאם אף הוא לגודל המנה הנמכרת, בהתאם לכך יש לחשב את ערך ההשתתפות העצמית בהתאם לגודלה של המנה שסופקה בפועל... על מנת לקבוע את סכום ההשתתפות העצמית יש לבדוק את ההשתתפות העצמית עבור אותה אריזה, ולגזור מתוך סכום זה את החלק היחסי המתאים בהתאם לגודל המנה. במסגרת סעיפי תוכנית הגביה בתרופות מופיעים סכומים שקליים... גם סכומים אלה יש להתאים לחלקיות המנה המסופקת..." (ההדגשות שלנו).

מצ"ב ומסומן כנספח ד' העתק החוזר האמור.

להשלמת התמונה, יצוין כי, למיטב ידיעת התובע, החל מ- 1/1/09 אכן הנתבעת החלה לגבות דמי השתתפות עצמית באופן פרופורציונליים במקרה של ניפוק תרופות בכמות שונה מאריזה סטנדרטית.

המשיבה הפרה את הוראות חוק הגנת הצרכן

16. המבקש יטען כי המשיבה נכנסת לגדר הגדרת "עוסק" בסעיף 1 לחוק הגנת הצרכן שכן היא: "מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק" – הן במתן השרותים שהיא נותנת והן במכירת התרופות.

17. המבקש יטען כי המשיבה:

א. הפרה את הוראת סעיף 2(א)(13) לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א- 1981 (להלן-"חוק הגנת הצרכן") בכך שהטעתה אותו בדבר המחיר הרגיל ו/או המקובל ו/או המירבי ו/או החוקי של הכדורים שרכש ממנה.

ב. הפרה את הוראת סעיף 3 לחוק הגנת הצרכן, בכך שניצלה את חולשתו הגופנית של המבקש הנובעת ממחלתו וכן את תלותו המוחלטת של המבקש בשירותיה, כדי לגבות ממנו תשלום ביתר עבור כדורים שנרכשו בכמות החורגת ו/או הפחותה מכמות הכדורים המסופקים במנה שלמה של התרופה.

ג. הפרה את הוראת סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן, בנוגע לחובת הגילוי והאמון שהיא חבה כלפי המבקש בכך שלא מסרה לו כי היא נוהגת לגבות סכום דמי השתתפות עצמית גבוהים יותר עבור כדורים שנרכשו בכמות החורגת ו/או הפחותה מכמות הכדורים המסופקים במנה שלמה של התרופה וזאת בניגוד לחוק ולהנחיות משרד הבריאות. המבקש היה רשאי לסמוך על המשיבה וליתן בה אמון כי תנהג כלפיו בתום לב ולא תיגבה עבור התרופות שהיא מספקת לו תשלומים ביתר, תהא כמותם אשר תהא.

המשיבה הפרה את הוראות החוק לפיקוח על שירותים פיננסיים

18. המבקש יוסיף ויטען כי על היחסים שבינו לבין המשיבה חלות הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וזאת, בין היתר, על פי הוראות חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, המגדיר "מבוטח" כמי שזכאי לשירותי בריאות לפי החוק, ואשר מכוח פרק ו' שלו מוקמות קופות החולים.

19. סעיף 55 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים, קובע, בין השאר, כי:

"(א) מבטח או סוכן ביטוח לא יתאר תיאור מטעה עסקת ביטוח המוצגת לפני לקוח פלוני ולא יכלול תיאור מטעה בפרסום לציבור.

(ב) לענין זה, "תיאור מטעה" — תיאור הניתן בעל פה, בכתב או בדפוס, שיש בו כדי להטעות בענין מהותי בעסקה; בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה:

... ..

(4) דמי הביטוח ותשלומים אחרים שעל המבוטח לשלם, לרבות דמי הביטוח המקסימליים המותרים על פי דין ושיעור הריבית על האשראי שניתן לתשלומם, לפי חישוב שנתי;..."

20. כמפורט לעיל, המשיבה הציגה בפני המבקש מצג שווא באשר לשיעור דמי ההשתתפות העצמית של תרופות המונפקות על ידה בכמויות הנופלות ו/או עלות על הכמות המסופקת באריזה סטנדרטית של התרופה, הנמכרת על ידה.

21. נוסף על כך, סעיף 37 לחוק האמור קובע:

"37. (א) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות, לכל ענפי הביטוח או לענפי ביטוח מסויימים, הוראות בדבר —

(1) שיעורי דמי הביטוח ותשלומים אחרים שמבטח רשאי לגבות ממבוטחים, לרבות שיעורים מקסימליים ומינימליים ותשלום דמי ביטוח בשיעורים;

(2) ...

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) (1) טעונות אישור ועדת הכספים של הכנסת.

22. כמפורט לעיל, אילו רצתה המשיבה לקבוע את דמי השתתפות שהיא גובה מהמבקש, כמו גם מיתר לקוחותיה, על בסיס מחיר שונה מזה הקבוע בהסדרים החוקיים, שומה עליה לפנות ולקבל היתר מיוחד לשם כך, ומשלא עשתה כן, הפרה את הוראות סעיפים 37-40 לעיל.

23. למען חסר ספק, יצוין כי סעיף 95 לחוק האמור קובע אומנם כי:

"על קופת חולים בהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד—1994, לא יחולו הוראות חוק זה לענין שירותים רפואיים שהיא נותנת לפי החוק האמור לרבות שירותים נוספים בהתאם לסעיף 10 בחוק האמור" (ההדגשות שלנו).

24. יחד עם זאת, המבקש יטען כי שירות אספקת תרופות אינו נכנס לגדר ה"שירותים הרפואיים" שהמשיבה נותנת למרבית מבוטחיה לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, ומשכך, החוק הנ"ל חל על הענין דנן- ונפרט.

25. חוק ביטוח בריאות נוקב במרבית סעיפיו המרכזיים במונח "שירותי בריאות" ולא במונח "שירותים רפואיים". כלומר אין ספק שיש אבחנה בין מונחים אלו.

יתר על כן, סעיף 23א(ד) לחוק מגדיר את המונח "שירות רפואי" כאשר הוא מתייחס לזכותן של קופות החולים להחליט על הפסקת התקשרות למתן שירות רפואי, וכך נקבע:

"שירות רפואי" – שירות הניתן בידי רופא משפחה, רופא ילדים, אחות או מעבדה, שהוא היחיד מאותו סוג הניתן על ידי הקופה, או מטעמה, באותו יישוב."

עינינו הרואות, כי שירות של אספקת תרופות או בית מרקחת אינו נכלל בהגדרה "שירות רפואי" כאמור.

המשיבה הפרה חובה חקוקה

26. לאור האמור לעיל, יטען המבקש כי המשיבה הפרה את הוראת סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] בכך שלא קיימה את החובה המוטלת עליה בהתאם לסעיפים 37-40 לעיל ולא פנתה לוועדת הכספים של הכנסת על מנת שזו תאשר לה להעלות את דמי ההשתתפות העצמית שהיא נוהגת לגבות מלקוחותיה מקום שאלה רכשו ממנה תרופות בכמות העולה ו/או נופלת מהכמות המסופקת במסגרת מנה סטנדרטית של התרופה הנמכרת אצלה.

המשיבה הפרה גם את חובתה לגבות את הסכום הנכון של ההשתתפות העצמית כפי שנקבע בצווים ובהוראות שהוצאו על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 וגם בכך ביצעה עוולה של הפרת חובה חקוקה.

27. אופן התנהלותה של המשיבה אינו מהווה רק הפרת חובה חקוקה כאמור בסעיף 63 לעיל, אלא שהוא אף גרם לנזקים (חסרון כיס הנובע מתשלומי יתר) ללקוחות המשיבה שהחיקוק הנ"ל נועד להגן עליהם מפני התייקרות במחירי התרופות הנרשמות להם ע"י רופאי המשיבה.

המשיבה התעשרה ולא במשפט על חשבון המבקש

28. סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 קובע כי:

"(א) מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן — הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן — המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה — לשלם לו את שוויה.

(ב) אחת היא אם באה הזכיה מפעולת הזוכה, מפעולת המזכה או בדרך אחרת" (ההדגשה שלנו-ר.ד. וח.ש.).

29. כמפורט לעיל, בעת שהמבקש רכש מהמשיבה 30 כדורים (של תרופה מסויימת הנמכרת דרך שיגרה באריזות של 50 כדורים) חייבה אותו האחרונה במחיר של 50 כדורים (כלומר – המחיר המלא של אותה אריזה), זאת למרות שהמבקש קיבל מהמשיבה, כאמור, רק 30 כדורים ולא את מלוא 50 הכדורים שבאריזה על אף ששילם עבור אריזה מלאה.

30. מן האמור לעיל, עולה כי במקרה האמור, למשל, החזיקה המשיבה שלא עפ"י זכות שבדין, ב- 20 הכדורים שנותרו באריזה (שמתוכה נמכרו למבקש 30 הכדורים שרכש) אותם הייתה יכולה למכור שוב לחולים אחרים, וקרוב לוודאי, שכך עשתה, שכן המבקש שילם גם עבור יתרת הכדורים שנותרו באריזה ומשכך, אינם עוד קניינה של המשיבה.

31. כמו כן, וכמפורט לעיל, כאשר רכש המבקש מהמשיבה 60 כדורים (של תרופה הנמכרת דרך שיגרה באריזות של 50 כדורים) חויב במלוא ההשתתפות העצמית הנדרשת בגין אריזה אחת ובנוסף חויב בגין 10 הכדורים שחרגו מהאריזה - במחיר שמתאים באופן יחסי לעלות של 50 כדורים.

32. מן האמור לעיל, עולה כי במקרה האמור, למשל, החזיקה המשיבה שלא עפ"י זכות שבדין, ב- 40 כדורים נוספים שנותרו באריזה (שמתוכה נמכרו למבקש 10 כדורים שרכש), אותם הייתה יכולה למכור שוב לחולים אחרים, וקרוב לוודאי, שכך עשתה, שכן המבקש שילם עבור 10 הכדורים באריזה הנוספת, השתתפות עצמית בשיעור המתאים באופן יחסי לעלות של 50 כדורים, ומשכך, אותם 40 כדורים נוספים אינם עוד קניינה של המשיבה.

33. אשר על כן, על המשיבה להשיב למבקש את סכום דמי ההשתתפות העצמית שגבתה ממנו ביתר, בגין התרופות שתמורתן שולמה למשיבה, אך זו לא סיפקה אותה למבקש.

34. בהתאם לתחשיב שערך המבקש, גבתה ממנו המשיבה סך של 95.38 ש"ח ביתר, כמפורט להלן:

שם התרופה	תאריך הרבישה חודש ושנה	כמות ביחידו ת/אריזות	מסירה ללקוח בפועל	מחיר לאריזה	שולם בפועל	החויב "הנכון"	גביית יתר בש"ח
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/6/2005	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/7/2005	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/8/2005	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/9/2005	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/10/2005	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4

8.8	13.2	22	ל-50 יחידות - 11	60	50	1/11/2005	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)
4.4	6.6	11	ל-50 יחידות - 11	30	50	1/12/2005	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)
4.4	6.6	11	ל-50 יחידות - 11	30	50	1/1/2006	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)
8.8	13.2	22	ל-50 יחידות - 11	60	50	1/2/2006	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)
9.78	12.22	22	ל-180 - 11 יחידות	200	180	1/2/2006	אלקסולב (180) (ALKASOLVE)
4.4	6.6	11	ל-50 יחידות - 11	30	50	1/3/2006	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)
4.4	6.6	11	ל-50 יחידות - 11	30	50	1/4/2006	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)
4.4	6.6	11	ל-50 יחידות - 11	30	50	1/6/2006	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)
4.4	6.6	11	ל-50 יחידות - 11	30	50	1/7/2006	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)
4.4	6.6	11	ל-50 יחידות - 11	30	50	1/9/2006	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)
4.4	6.6	11	ל-50 יחידות - 11	30	50	1/11/2006	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)
4.4	6.6	11	ל-50 יחידות - 11	30	50	1/12/2006	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)
6.4	17.6	24	ל-50 יחידות - 11	80	50	1/6/2008	אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)

35. לאור האמור לעיל, על המשיבה להשיב לידי המבקש סך של 116.61 ₪, המורכב מקרן הסכום שנגבה ביתר, בסך 95.38 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חוקית, בסך של 21.20 ש"ח (נכון למועד הגשת התביעה).

מצ"ב ומסומן בנספח ה' העתק תחשיב החוב האמור.

התנאים להגשת ולאישור תובענה כייצוגית

36. התנאים להגשת ולאישור תובענה ייצוגית קבועים בסעיפים 3, 4 ו-8 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "החוק"), ואלו הם:

- א. התביעה האישית העומדת בבסיס הבקשה הינה מסוג התובענות המפורטות בתוספת השניה לחוק או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית.
- ב. למבקש עילת תביעה אישית המשותפת לכלל חברי הקבוצה.

ג. התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה.

ד. תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין.

ה. קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת.

ו. קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב.

37. המבקש יטען כי כל התנאים המצטברים דלעיל מתקיימים במקרה דנן, וזאת מן הטעמים שיפורטו להלן.

התובענה נכללת בגדר סוגי התביעות המפורטות בתוספת השניה לחוק

38. סעיף 3 (א) לחוק קובע כי:

"לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית." (ההדגשה שלי-ר.ד. וח.ש.).

39. המבקש יטען כי תביעתו האישית נופלת, כמפורט לעיל, לגדרן של לפחות שתי קטגוריות בתוספת השניה לחוק, ומשכך, ניתן להכיר בה כתובענה ייצוגית:

א. תביעה כנגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח (פריט מס' 1 לתוספת האמורה).

ב. תביעה נגד מבטח, בקשר לענין, לרבות חוזה ביטוח, שבינו לבין הלקוח, לרבות מבוטח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו (פריט מס' 2 לתוספת האמורה).

למבקש עילת תביעה אישית המשותפת לכלל חברי הקבוצה

40. בסעיף 4(א)1 לחוק תובענות ייצוגיות, נקבע כי:

"אלה רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן: ... אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם - בשם אותה קבוצה" (ההדגשה שלי-ר.ד. וח.ש.).

41. למבקש עילת תביעה אישית נגד המשיבה, המשותפת לכלל חברי הקבוצה, בכך שהוא, כמותם, חבר ו/או לקוח ו/או מבוטח של המשיבה, אשר רכש בבתי המרקחת שלה ו/או בבתי המרקחת של מי מטעמה, תרופות המשווקות על ידי המשיבה, בכמות העולה ו/או פחותה מהכמות המצויה באריזה סטנדרטית של אותה

תרופה, ושילם עבורה סכום דמי השתתפות שאינו פרופורציונלי לדמי ההשתתפות המשולמים בעת רכישת אריזה שלמה של התרופה.

התובענה מעוררת שאלות מהותיות המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות

סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה

42. סעיף 8 (א)(1) לחוק, קובע כי:

"בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה...: התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה"

43. בהקשר זה נקבע בפסיקה כי נדרש דמיון - ולא זהות - בין עילות התובעים.

44. וכך הוחלט בפרשת שמש נגד רייכרט (רע"א 8332/96 שמש נ' רייכרט, פ"ד נה(5) 276, ממחצית שנת 2001):

"אין לפרש את הדרישה לקיומן של שאלות של עובדה ומשפט המשותפות לקבוצה כדרישה לזהות מלאה בכל השאלות הטעונות הכרעה לגבי כל קבוצת התובעים. דרישה של זהות מוחלטת בכל השאלות הטעונות הכרעה, עובדתיות כמשפטיים, תסכל את תכלית התובענה הייצוגית ותהפוך את השימוש בה למשימה בלתי אפשרית. לפיכך, יש לאמץ גישה לפיה די בכך שהשאלות העיקריות, העומדות במוקד הדיון, תהיינה משותפות לחברי הקבוצה, ואין נפקא מינא אם מתקיים שוני בשאלה משנית זו או אחרת." (פסקה 15 לפסק דינה של כבוד השופטת ט' שטרסברג-כהן)

45. וביחס למקרה שאחד מיחיד הקבוצה הוא בעל עניין אישי שונה נקבע בפרשת טצת נגד זילברשץ (רע"א 4556/94 טצת נ' זילברשץ, פ"ד מט(5) 774, משנת 1996), כך:

"אין כל צורך שכל השאלות המתעוררות ביחס לקבוצה תהיינה משותפות. די בכך שהיסוד המשותף מהווה מרכיב מהותי בהתדיינות. אם יש לאחד מהקבוצה עניין שהוא מיוחד לו - כגון נזק מיוחד - ניתן לבררו בשלב האינדיווידואלי, אשר יבוא לאחד סיום השלב הקבוצתי, ולאחר שנקבעה בו שאלת האחריות של הנתבעים." (פסקה 12 לפסק דינו של כבוד הנשיא א' ברק)

46. כמו כן, בע"א 1977/97 בוזני נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, פ"ד נה(4) 584, 612 נפסק כי בכל הנוגע לצורך בשאלות משותפות של משפט ושל עובדה בין חברי קבוצת התובעים, הרי שדי בכך שהיסוד המשותף מהווה מרכיב מהותי בהתדיינות בכדי למלא תנאי זה.

47. בענינו, השאלות העובדתיות והמשפטיות הניצבות בבסיס התביעה הן משותפות, לכל חברי הקבוצה:

- א. כל חברי הקבוצה חברים במשיבה, ומשכך, השאלה אם היא גבתה מהם דמי השתתפות ביתר בגין תרופות שנרכשו בבתי המרקחת שלה ו/או בבתי המרקחת של מי מטעמה, בכמות העולה ו/או פחותה מהכמות המצויה באריזה סטנדרטית של אותה תרופה, משותפת לכל חברי הקבוצה.
- ב. כל אחד מיחיד הקבוצה נפגע מגביית דמי ההשתתפות האמורים ביתר בנסיבות דומות, אם לא זהות.
- ג. לכלל חברי הקבוצה יש אינטרס משותף, הן ברמה הפרטית והן ברמה הציבורית, כי המשיבה תיגבה מלקוחותיה דמי השתתפות עצמית בגין רכישת תרופות- כדון.

48. טענת המבקש בדבר גביית דמי ההשתתפות העצמית ביתר בעת רכישת תרופות בכמות העולה ו/או פחותה מהכמות המצויה באריזה סטנדרטית שלהן, מבוססת על ראיות מוצקות, ומקבלת חיזוק, אם לא אישור, בחוזר סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים וש"בין במשרד הבריאות מיום 18/11/07 בנושא חלקיות מנה בתרופות. לפיכך, קיימת אפשרות סבירה, אם לא למעלה מכך, שהתביעה תוכרע לטובת חברי הקבוצה.

תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין.

49. סעיף 8 (א)(2) לחוק, קובע כי:

"בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה: ...תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין"

50. אין ספק, כי הדרך העדיפה לביורר המחלוקת בענינו הינה במסגרת של תובענה ייצוגית:

- א. למשיבה כ- 3,800,000 לקוחות אשר אחוז גבוה מהם רוכש תרופות בכמות החורגת מהכמות המסופקת במסגרת אריזה סטנדרטית של התרופות הנ"ל.
- ב. התובענה אינה מצריכה בירור פרטני בדבר נסיבותיו של כל תובע ותובע, שכן מדיניות גביית דמי ההשתתפות העצמית של המשיבה מלקוחותיה בגין רכישת תקופות, הינה גלויה לעין ומהווה בהכרח הפרה כלפי כל אחד מחברי הקבוצה. כמו כן, אף לענין סכומי התביעה של כל תובע, לא תצריך התביעה בירורים פרטניים כלשהם, שכן אלה קלים מאוד לחישוב.
- ג. זהותם של חברי הקבוצה הפוטנציאליים אינה ידועה בשלב הגשת הבקשה, ואין אפשרות מעשית לאתרם ולצרפם למסגרת של תובענה רגילה.
- ד. באם לא תוגש התובענה כייצוגית, לא יוגשו תובענות רגילות ע"י חברי הקבוצה, בעיקר מן הטעם שקבוצת התובעים הינה אוכלוסיה מבוגרת, חולה וחלשה, המתקשה לממש את זכותה לגשת לערכאות,

וכן כיוון שמדובר בגבייה ביתר של סכומי כסף קטנים.

ה. העילות המשותפות לחברי הקבוצה כנגד המשיבה יוכרעו בהליך אחד, כך שבתי המשפט לא יידרשו לדון באותם עניינים מספר פעמים, כמספר חברי הקבוצה שיגישו תביעות נפרדות כנגד המשיבה.

ו. אי הכרה בתובענה כייצוגית עלול לגרור מצב של ריבוי התדיינויות באותם עניינים, אשר יסב עלויות מיותרות למערכת המשפט כולה, יגרור עומס מיותר על מערכת המשפט, העמוסה בלאו הכי, ויביא לפסיקות שונות ואף סותרות.

ז. עפ"י סעיף 1 לחוק, אחת ממטרות ההליך הייצוגי הינה אכיפת שלטון החוק על מוסדות וגופים אימתניים אשר ידו של "האזרח הקטן" אינה יכולה להם. המקרה דנן הינו מקרה קלאסי להגשמת מטרה נעלה זו באמצעות מכשיר התביעה הייצוגית.

קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה יוצג וינוהל בדרך הולמת ובתו"ל

51. סעיף 8 (א)(3)-(4) לחוק, קובע כי:

"בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

(3) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה יוצג וינוהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בעניין זה;

(4) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה יוצג וינוהל בתום לב." (ההדגשות שלי).

52. קיים יסוד סביר, ואף למעלה מכך, כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייצוג וינוהל בדרך הולמת על-ידי המבקש ובאי כוחו:

א. המבקש נכון ומסוגל להשקיע ממרצו, מזמנו ומכספו על מנת לייצג את עניינם של אחרים כמותו, שייתכן שחסרים להם המשאבים הדרושים לצורך עמידה על זכויותיהם.

המבקש פעל בתום לב ולא נחפו להגיש תביעה. המבקש בדק היטב את הדברים ופנה קודם בכתב למשיבה ושטח בפניה את טענותיו ורק לאחר מכן הגיש תביעה זו.

ב. הצלחת הקבוצה היא הצלחת המבקש, ואין כל ניגוד עניינים בין האינטרסים של המבקש ובין האינטרסים של שאר חברי הקבוצה.

ג. המבקש, באמצעות בא כוחו, העמיד בפני בית המשפט הנכבד מסכת מסודרת של עובדות וטיעונים, הידבר דבור על אופניו.

ד. לבאי כוחו של המבקש ניסיון רב בניהול מוצלח של הליכים ייצוגיים, לרבות ניהול תביעה ייצוגית דומה נגד מכבי שירותי בריאות במסגרת ת.א. (מחוזי ת"א) 2786/07.

53. כמו כן, קיים יסוד סביר להניח, ואף למעלה מכך, כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב:

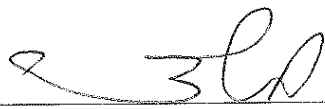
א. התובענה מבוססת על עילה אמיתית ורצינית, שעשויה להביא תועלת של ממש לכל חברי הקבוצה, ואינה מכוונת להשיג מטרה אישית של המבקש, שאינה מתיישבת עם האינטרסים של כלל חברי הקבוצה.

ב. המבקש מאמין בתום לב ברצינות התובענה ובכנות סיכוייה להתקבל.

ג. סיכויי הצלחתה של התובענה גבוהים ביותר, הואיל והיא מבוססת על עובדות מוצקות ועל חוזר סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים וש"ן במשרד הבריאות מיום 18/11/07 בנושא חלקיות מנה בתרופות, ונראה כי גם בכך יש בכדי לבסס את תום ליבו של המבקש.

54. לאור כל האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד להיעתר לבקשה ולאשר את התובענה כתובענה ייצוגית, ולחייב את המשיבה בהוצאותיו של המבקש ובשכר טרחת עורך דין.

45. מצ"ב תצהירו של המבקש לתמיכה בעובדות נשוא הבקשה.

חגי שדה, עו"ד

מ.ר. 32136

רם דקל - משרד עורכי דין
ב"כ המבקש

רם דקל, עו"ד

מ.ר. 12442

ת צ ה י ר

אני הח"מ, עקיבא גרצוולץ, נושא תעודת זהות שמספרה 010129807, לאחר שהוזהרתי כי עליי לומר את האמת, שאם לא כן, אהיה צפוי לעונשים הקבועים לכך בחוק, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

רקע

1. הנני עושה תצהירי זה לתמיכה בעובדות המפורטות בבקשה לאישור התובענה שהגשתי נגד שירותי בריאות כללית (להלן-"המשיבה") בתיק האמור כייצוגית.
2. הנני חבר במשיבה ותושב העיר חיפה.
3. המשיבה הינה אגודה עותמאנית ללא מטרות רווח, הפועלת מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן-"החוק") ומטרתה ליתן שירותי בריאות לחבריה ולילדיהם הקטינים הרשומים בה.
4. ענינה של התובענה בתיק זה הוא בטענתי, לפיה חוייבתי לשלם דמי השתתפות עצמית ביתר, בגין רכישת תרופות בבתי המרקחת של המשיבה ו/או בבתי מרקחת שהיו שלוחיה, במועדים הרלוונטיים לכתב התביעה.
5. עפ"י ייעוץ משפטי שקיבלתי, המשיבה הגישה לאישור שר הבריאות וועדת הכספים של הכנסת תוכנית גבייה בגין תרופות מלקוחותיה, וזו, למיטב ידיעתי- אושרה.
6. תוכנית הגבייה שאושרה למשיבה ע"י ועדת הכספים של הכנסת ושר הבריאות הינה כדלקמן:

"ברכישת תרופות שנכנסו לסל התרופות עד אוגוסט 1998 גביית דמי ההשתתפות נעשית בשיטת המנות. המחיר למנת תרופה הוא 11 ₪. ברכישת תרופות שנכנסו לסל לאחר 11 באוגוסט 1998 (למעט שש תרופות) דמי ההשתתפות הנגבים הם בשיעור 10% מהמחיר המרבי לצרכן של אותה אריזה, או 11 ₪ - הסכום הגבוה יותר."

7. בתכנית זו לא נקבע מהו סכום ההשתתפות העצמית שעליי, כמו גם יתר לקוחות המשיבה, לשלם בגין רכישת תרופה **בכמות שונה** מזו המסופקת באריזה סטנדרטית של התרופה, הנמכרת בבתי המרקחת של המשיבה ו/או בבתי מרקחת של מי מטעמה – כלומר, כמות הפחותה או העולה על זו המצויה באריזה סטנדרטית של התרופה. ואבהיר – ההתייחסות למונח "תרופה" הוא באריזתו הסטנדרטית הכוללת כמות כפי שמיוצרת על ידי היצרן.
8. לטענתי, המעוגנת בהגיונם של דברים, עליי לשלם למשיבה בגין כמות הפחותה או העולה על זו המצויה באריזה סטנדרטית - דמי השתתפות עצמית **פרופורציונליים** לאלה הנגבים בגין כמות המסופקת במסגרת אריזה סטנדרטית של התרופה.
9. מבדיקה שערכתי ברשימת התרופות שרכשתי מהמשיבה בין השנים 2002-2009 (רשימה שנמסרה לי ע"י המשיבה ושאינני יודע בודאות אם היא מלאה) עולה כי כאשר רכשתי, בהתאם למרשם שהנפיק לי הרופא שלי, תרופה בכמות הפחותה או העולה על כמות התרופה המסופקת במסגרת אריזה סטנדרטית שלה,

הנמכרת בבתי המרקחת של המשיבה ו/או בבתי המרקחת של מי מטעמה – שילמתי בעבור אותה תרופה סכום הגבוה מדמי ההשתתפות העצמית הפרופורציונליים אותם היה עליי לשלם למשיבה .

מצ"ב ומסומן כנספח א' העתק רשימת פרטי התרופות שרכשתי מהמשיבה בשנים 2002-2009.

10. ביום 14/7/08 פניתי למשיבה והלנתי על כך ש :

"שנים רבות נוהגת קופ"ח לגבות מחיר למנת תרופה נכון להיום 12 ₪. במידה ובידי מרשם המדבר על חלקיות מנה המחיר הוא גם 12 ₪. לדוגמא: קופסת כדורים בת 50 כדור לפי מרשם = 12 ₪ אולם במידה והרופא רושם רק 30 כדור אני משלם גם 12 ₪ ובידי קופ"ח נשארים 20 כדורים ששילמתי עלותם ונמכרים שוב לחבר נוסף. לעניות דעתי חבר קופה צריך לשלם עבור מה שמקבל בפועל לעומת שיטת קופ"ח המכניסה כספים בצורה לא הוגנת" (ההדגשות שלנו).

העתק מכתבי למשיבה מצ"ב ומסומן כנספח ב' לתצהירי.

11. ביום 10/9/08 השיבה המשיבה למכתבי ובו ציינה כי :

"לכל תרופה מוגדרת הכמות שהינה במלואה או בחלקה מנה אחת. לדוגמא: כאשר המנה הינה 10 כדורים ולקוח נרשמו 15 כדורים הוא יחוייב בתשלום שתי מנות (24 ₪) בדיוק כפי שהיה מחוייב לו נרשמו לו 20 כדורים. נדגיש כי תשלום ההשתתפות עבור התרופות הנו למעשה אגרה, וברוב המקרים מייצג רק חלק מהעלות של התרופות כך שיש הגיון בכך שהשינוי יהיה במדרגות ולא באופן ישיר. הנהלת הכללית פנתה למשרד הבריאות לפני זמן רב, בבקשה לשנות שיטת הגביה ולעבור לשיטה של הקופות האחרות, על מנת להגיע לשיטת גביה אחידה" (ההדגשות שלנו)

העתק מכתב התשובה ששלחה לי המשיבה מצ"ב ומסומן כנספח ג' לתצהירי.

12. ביום 18/11/07 פירסם סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים ושב"ן במשרד הבריאות חוזר בנושא חלקיות מנה בתרופות, התומך גם הוא בטענתי בדבר גביית היתר של המשיבה בגין תרופות המסופקות בכמות שונה מהמנה הכלולה באריזות הסטנדרטיות שלהן.

מפאת חשיבות העניין יצוטט להלן קטע ממנו :

"...לעיתים נוצר צורך לספק למטופל תכשיר בכמות שונה מזאת שכלולה באריזות הרשומות. במקרה כזה, המחיר המירבי לצרכן מותאם אף הוא לגודל המנה הנמכרת, בהתאם לכך יש לחשב את ערך ההשתתפות העצמית בהתאם לגודלה של המנה שסופקה בפועל... על מנת לקבוע את סכום ההשתתפות העצמית יש לבדוק את ההשתתפות העצמית עבור אותה אריזה, ולגזור מתוך סכום זה את החלק היחסי המתאים בהתאם לגודל המנה. במסגרת סעיפי תוכנית הגביה

בתרופות מופיעים סכומים שקליים... גם סכומים אלה יש להתאים לחלקיות המנה המסופקת..." (ההדגשות שלי).

מצ"ב ומסומן כנספח ד' העתק החוזר האמור.

13. אני טוען כי המשיבה:

- א. הטעתה אותי בדבר המחיר הרגיל ו/או המקובל ו/או המירבי ו/או החוקי של הכדורים שרכשתי ממנה.
- ב. ניצלה את חולשתי הגופנית הנובעת ממחלתי וכן את תלותי המוחלטת בשירותיה, כדי לגבות ממני תשלום ביתר עבור כדורים שנרכשו בכמות החורגת ו/או הפחותה מכמות הכדורים המסופקים במנה שלמה של התרופה.
- ג. הפרה את חובת הגילוי והאמון שהיא חבה כלפיי בכך שלא מסרה לי כי היא נוהגת לגבות סכום דמי השתתפות עצמית גבוהים יותר עבור כדורים שנרכשו בכמות החורגת ו/או הפחותה מכמות הכדורים המסופקים במנה שלמה של התרופה וזאת בניגוד לחוק ולהנחיות משרד הבריאות. אני סבור כי הייתי רשאי לסמוך על המשיבה וליתן בה אמון כי תנהג כלפיי בתום לב ולא תיגבה עבור התרופות שהיא מספקת לי תשלומים ביתר, תהא כמותם אשר תהא.
- ד. הציגה בפני מצג שווא באשר לשיעור דמי ההשתתפות העצמית של תרופות המונפקות על ידה בכמויות הנופלות ו/או עולות על הכמות המסופקת באריזה סטנדרטית של התרופה, הנמכרת על ידה.

14. כמו כן, לטענתי, ועפ"י ייעוץ משפטי שקיבלתי, אילו רצתה המשיבה לקבוע את דמי השתתפות שהיא גובה ממני, כמו גם מיתר לקוחותיה, על בסיס מחיר שונה מזה הקבוע בהסדרים החוקיים, שומה עליה לפנות ולקבל היתר מיוחד לשם כך, ומשלא עשתה כן, נהגה שלא כדין.

15. כמפורט לעיל, בעת שרכשתי מהמשיבה 30 כדורים (של תרופה מסויימת הנמכרת דרך שיגרה באריזות של 50 כדורים) חייבה אותי האחרונה במחיר של 50 כדורים (כלומר – המחיר המלא של אותה אריזה), זאת למרות שקיבלתי מהמשיבה, כאמור, רק 30 כדורים ולא את מלוא 50 הכדורים שבאריזה על אף ששילמתי עבור אריזה מלאה.

16. מן האמור לעיל, עולה כי במקרה האמור, למשל, החזיקה המשיבה שלא עפ"י זכות שבדין, ב- 20 הכדורים שנותרו באריזה (שמתוכה נמכרו לי 30 הכדורים שרכשתי) אותם הייתה יכולה למכור שוב לחולים אחרים, וקרוב לודאי, שכך עשתה, שכן שילמתי גם עבור יתרת הכדורים שנותרו באריזה ומשכך, אינם עוד קניינה של המשיבה.

17. כמו כן, וכמפורט לעיל, כאשר רכשתי מהמשיבה 60 כדורים (של תרופה הנמכרת דרך שיגרה באריזות של 50 כדורים) חויבתי במלוא ההשתתפות העצמית הנדרשת בגין אריזה אחת ובנוסף חויבתי בגין 10 הכדורים שחרגו מהאריזה - במחיר שמתאים באופן יחסי לעלות של 50 כדורים.

18. מן האמור לעיל, עולה כי במקרה האמור, למשל, החזיקה המשיבה שלא עפ"י זכות שבדין, ב- 40 כדורים נוספים שנותרו באריזה (שמתוכה נמכרו לי 10 כדורים שרכשתי), אותם הייתה יכולה למכור שוב לחולים אחרים, וקרוב לודאי, שכך עשתה, שכן שילמתי עבור 10 הכדורים באריזה הנוספת, השתתפות עצמית בשיעור המתאים באופן יחסי לעלות של 50 כדורים, ומשכך, אותם 40 כדורים נוספים אינם עוד קניינה של המשיבה.

19. אשר על כן, על המשיבה להשיב לי את סכום דמי ההשתתפות העצמית שגבתה ממני ביתר, בגין התרופות שתמורתן שולמה למשיבה, אך זו לא סיפקה לי אותה.

20. בהתאם לתחשיב שערכתי, גבתה ממני המשיבה סך של 95.38 ש"ח ביתר, כמפורט להלן:

שם התרופה	תאריך הרכישה חודש ושנה	כמות ביחידו ת/אריזות	מסירה ללקוח בפועל	מחיר לאריזה	שולם בפועל	החוב "הנכון"	גביית יתר בש"ח
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/6/2005	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/7/2005	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/8/2005	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/9/2005	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/10/2005	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/11/2005	50	60	ל- 50 יחידות - 11	22	13.2	8.8
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/12/2005	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/1/2006	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/2/2006	50	60	ל- 50 יחידות - 11	22	13.2	8.8
אלקסולב (180) (ALKASOLVE)	1/2/2006	180	200	ל- 180 - 11 יחידות	22	12.22	9.78
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/3/2006	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/4/2006	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/6/2006	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/7/2006	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/9/2006	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/11/2006	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/12/2006	50	30	ל- 50 יחידות - 11	11	6.6	4.4
אלוריל 100 מ"ג (50) (ALLORIL TAB)	1/6/2008	50	80	ל- 50 יחידות - 11	24	17.6	6.4

21. לאור האמור לעיל, על המשיבה להשיב לי סך של 116.61 ₪, המורכב מקרן הסכום שנגבה ביתר, בסך 95.38 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חוקית, בסך של 21.20 ש"ח (נכון למועד הגשת התביעה).

העתק תחשיב החוב האמור מצ"ב ומסומן כנספח ה' לתצהירי.

התנאים להגשת ולאישור תובענה כייצוגית

22. אני סבורה כי עילת התביעה האישית שלי נגד המשיבה, משותפת לכלל חברי הקבוצה, בכך שאני, כמותם, חבר ו/או לקוח ו/או מבוטח של המשיבה, אשר רכש בבתי המרקחת שלה ו/או בבתי המרקחת של מי מטעמה, תרופות המשווקות על ידי המשיבה, בכמות העולה ו/או פחותה מהכמות המצויה באריזה סטנדרטית של אותה תרופה, ושילם עבורה סכום דמי השתתפות שאינו פרופורציונלי לדמי ההשתתפות המשולמים בעת רכישת אריזה שלמה של התרופה.

23. כמו כן, אני סבור כי, בעניינינו, השאלות העובדתיות והמשפטיות הניצבות בבסיס התביעה הן משותפות, לכל חברי הקבוצה:

א. כל חברי הקבוצה חברים במשיבה, ומשכך, השאלה אם היא גבתה מהם דמי השתתפות ביתר בגין תרופות שנרכשו בבתי המרקחת שלה ו/או בבתי המרקחת של מי מטעמה, בכמות העולה ו/או פחותה מהכמות המצויה באריזה סטנדרטית של אותה תרופה, משותפת לכל חברי הקבוצה.

ב. כל אחד מיחיד הקבוצה נפגע מגביית דמי ההשתתפות האמורים ביתר בנסיבות דומות, אם לא זהות.

ג. לכלל חברי הקבוצה יש אינטרס משותף, הן ברמה הפרטית והן ברמה הציבורית, כי המשיבה תיגבה מלקוחותיה דמי השתתפות עצמית בגין רכישת תרופות- כדן.

24. טענתי בדבר גביית דמי ההשתתפות העצמית ביתר בעת רכישת תרופות בכמות העולה ו/או פחותה מהכמות המצויה באריזה סטנדרטית שלהן, מבוססת על ראיות מוצקות, ומקבלת חיזוק, אם לא אישור, בחוזר סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים ושבי"ן במשרד הבריאות מיום 18/11/07 בנושא חלקיות מנה בתרופות. לפיכך, קיימת אפשרות סבירה, אם לא למעלה מכך, שהתביעה תוכרע לטובת חברי הקבוצה.

25. אין ספק, כי הדרך העדיפה לבירור המחלוקות בעניינינו הינה במסגרת של תובענה ייצוגית:

א. למשיבה כ- 3,800,000 לקוחות אשר אחוז גבוה מהם רוכש תרופות בכמות החורגת מהכמות המסופקת במסגרת אריזה סטנדרטית של התרופות הנ"ל.

ב. התובענה אינה מצריכה בירור פרטני בדבר נסיבותיו של כל תובע ותובע, שכן מדיניות גביית דמי ההשתתפות העצמית של המשיבה מלקוחותיה בגין רכישת תקופות, הינה גלויה לעין ומהווה בהכרח הפרה כלפי כל אחד מחברי הקבוצה. כמו כן, אף לענין סכומי התביעה של כל תובע, לא תצריך התביעה בירורים פרטניים כלשהם, שכן אלה קלים מאוד לחישוב.

ג. זהותם של חברי הקבוצה הפוטנציאליים אינה ידועה בשלב הגשת הבקשה, ואין אפשרות מעשית לאתרם ולצרפם למסגרת של תובענה רגילה.

ד. באם לא תוגש התובענה כייצוגית, לא יוגשו תובענות רגילות ע"י חברי הקבוצה, בעיקר מן הטעם שקבוצת התובעים הינה אוכלוסיה מבוגרת, חולה וחלשה, המתקשה לממש את זכותה לגשת לערכאות, וכן כיוון שמדובר בגבייה ביתר של סכומי כסף קטנים.

ה. העילות המשותפות לחברי הקבוצה כנגד המשיבה יוכרעו בהליך אחד, כך שבתי המשפט לא יידרשו לדון באותם עניינים מספר פעמים, כמספר חברי הקבוצה שיגישו תביעות נפרדות כנגד המשיבה.

ו. אי הכרה בתובענה כייצוגית עלול לגרור מצב של ריבוי התדיינויות באותם עניינים, אשר יסב עלויות מיותרות למערכת המשפט כולה, יגרור עומס מיותר על מערכת המשפט, העמוסה בלאו הכי, ויביא לפסיקות שונות ואף סותרות.

26. קיים יסוד סביר, ואף למעלה מכך, כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייצוג וינוהל בדרך הולמת על-ידי וע"י באי-כוחי:

א. אני נכון ומסוגל להשקיע ממרצי, מזמני ומכספי על מנת לייצג את עניינם של אחרים כמותי, שייכתן שחסרים להם המשאבים הדרושים לצורך עמידה על זכויותיהם.

ב. אציין כי פעלתי בתום לב ולא נחפזתי להגיש תביעה, בדקתי היטב את הדברים ופניתי קודם בכתב למשיבה ושטחתי בפניה את טענותיי ורק לאחר מכן הגשתי תביעה זו.

ג. הצלחת הקבוצה היא הצלחתי, ואין כל ניגוד עניינים בין האינטרסים שלי ובין האינטרסים של שאר חברי הקבוצה.

ד. אני סבור כי אני, באמצעות באי כוחי, העמדתי בפני בית המשפט הנכבד מסכת מסודרת של עובדות וטיעונים, ה"דבר דבור על אופניו".

ה. לבאי כוחי ניסיון רב בניהול מוצלח של הליכים ייצוגיים, לרבות ניהול תביעה ייצוגית זומה נגד מכבי שירותי בריאות במסגרת ת.א. (מחוזי ת"א) 2786/07.

27. כמו כן, קיים יסוד סביר להניח, ואף למעלה מכך, כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב:

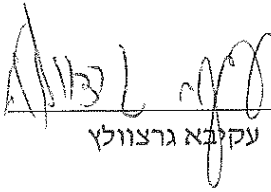
א. התובענה מבוססת על עילה אמיתית ורצינית, שעשויה להביא תועלת של ממש לכל חברי הקבוצה, ואינה מכוונת להשיג מטרה אישית שלי, שאינה מתיישבת עם האינטרסים של כלל חברי הקבוצה.

ב. אני מאמין בתום לב ברצינות התובענה ובכנות סיכוייה להתקבל.

ג. סיכויי הצלחתה של התובענה גבוהים ביותר, הואיל והיא מבוססת על עובדות מוצקות ועל חוזר סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים וש"ן במשרד הבריאות מיום 18/11/07 בנושא חלקיות מנה בתרופות, ונראה כי גם בכך יש בכדי לבסס את תום ליבי.

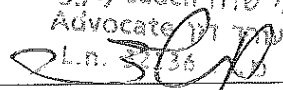
28. לאור כל האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד להיעתר לבקשה ולאשר את התובענה כתובענה ייצוגית, ולחייב את המשיבה בהוצאותיי ובשכר טרחת באי כוחי.

29. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

עקיבא גרצוולץ

אישור

אני הח"מ, חגי שדה עו"ד, מדרך מנחס בגין 7, רמת גן, מאשר בזאת כי ביום 5/7/09 התייצב בפני במשרדי מר עקיבא גרצוולץ, שהזדהה בפני באמצעות תעודת זהות שמספרה 010129807, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת, שאם לא כן, הוא יהא צפוי לעונשים הקבועים לכך בחוק, אישר את נכונות תוכן הצהרתו דלעיל, וחתם עליה בפני.

חגי שדה Haggay Sadeh
עו"ד ודן Advocate
L.n. 32136

עו"ד חגי שדה